

Afdeling	: Onderwijs, Cultuur, Sport & Welzijn	B&W-voorstel: BW-009113
Naam opsteller voorstel	: Janssen, Marjo	Zaaknummer JOIN: Z/15/012583
Portefeuillehouder	: P.P.H. (Paul) Sterk	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Agenda 22

Voorstel

Besluiten om:

1. De evaluatie 2014-2015 en de actiepunten 2016-2018 vast te stellen
2. De raad te informeren via de TILS-lijst

Inleiding

In december 2013 is door de gemeenteraad de 'leidraad voor inclusief beleid' op basis van Agenda 22 vastgesteld omdat er onvoldoende rekening werd gehouden met de gevolgen van (beleids)besluiten voor mensen met een beperking.

In deze leidraad is een programma met aandachtspunten opgenomen voor de periode 2014 en 2015. Deze aandachtspunten worden nu geëvalueerd.

Beoogd effect/doel

Door in een vroeg stadium rekening te houden met de gevolgen van beleidsbesluiten voor mensen met beperkingen kunnen (vaak duurdere) aanpassingen achteraf worden voorkomen.

Argumenten

1.1. Het actieprogramma voor 2014-2015 'Agenda 22' dient geëvalueerd te worden omdat de periode waarvoor dit van toepassing was is verstreken.

1.2. Een aantal aandachtspunten verloopt voorspoedig, hierdoor kunnen andere punten in de periode 2016-2018 verder opgepakt worden. Ook kunnen nieuwe aandachtspunten opgepakt worden

2. De toezegging aan de raad om de voortgang van Agenda 22 evalueren wordt uitgevoerd.

Weert, 15-12-2015 De directeur,	S	B	W	W	W	W
			HL	FvE	PS	GG
	akkoord					
	bespreken					
Soort besluit: Besluit college		Vergadering B&W van 28 juni 2016				

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
 Beslissing d.d.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Akkoord met advies
28 JUNI 2016

Nummer: 2

Totaal aantal pagina's: 3

De secretaris,

Pagina 1

Onderbouwing

Vaststellen van de voortgang rondom het inclusief beleid van 'Agenda 22' is nodig om het nieuwe actieprogramma voor de periode 2016-2018 te bepalen. Met een aantal leden van de werkgroep (inclusief leden van het Platform Gehandicapten Weert) die ook bij de totstandkoming van de leidraad zijn betrokken, is de stand van zaken besproken. De conclusie is dat het inclusief beleid op het vlak van fysieke toegankelijkheid het eenvoudigst is te realiseren en ook al grotendeels is ingebed in de reguliere werkzaamheden.

Agenda 22 en het inclusief beleid zijn echter nog geen gemeengoed binnen de organisatie. In de bijlage bij dit advies wordt per onderwerp van het programma 2014-2015 de actuele stand van zaken weergegeven aangevuld met nieuwe acties voor de periode 2016-2018. Het gaat hierbij om de onderstaande thema's:

Communicatie intern en -extern

Op hoofdlijnen de huidige aanpak van de interne communicatie voortzetten en versterken door actief aandacht te besteden aan geslaagde projecten. Om de bewustwording rondom Agenda 22 te stimuleren worden kleinschalige bijeenkomsten voor ambtenaren en bestuurders georganiseerd.

Wat de externe communicatie betreft dient vooral het beschikbare beeldmateriaal uitgebreid te worden met afbeeldingen van mensen met beperkingen.

Toetsing van (nieuwe) bouwplannen

Verlopen naar tevredenheid daarom de huidige aanpak voortzetten.

Openbare ruimte

Ook hier verloopt de huidige aanpak naar tevredenheid. Wel dient het handboek 'toegankelijkheid openbare ruimte' nog opgesteld te worden en dient de belijning voor mensen met een visuele beperking in het stadhuis gerealiseerd te worden.

Verkeer en vervoer

De huidige aanpak voortzetten en de aanpassing van bushaltes realiseren tijdens geplande werkzaamheden in de openbare ruimte.

Sport en vrije tijdsbesteding

De huidige aanpak voortzetten en verbreden door het opstellen van een plan van aanpak waarbij verenigingen en overige aanbieders vrijetijdsbesteding te informeren over Agenda 22 met als doel een breder toegankelijk aanbod.

Voor verdere verdieping van een aantal van de genoemde thema's is een belangrijke rol weggelegd voor het Platform Gehandicapten Weert in samenwerking met de klankbordgroep van 'Agenda 22'.

Kanttekeningen 1.1.2 Een aantal punten uit het actieprogramma 2014-2015 zijn in de reguliere werkzaamheden ingebed maar ook verdient een aantal punten opnieuw aandacht.

Onderbouwing

Vaststellen van de voortgang is nodig om te kunnen bepalen op welke onderdelen we op koers liggen en welke acties extra aandacht behoeven met als doel een geactualiseerd actieprogramma voor de periode 2016-2018.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Intensivering en aanvulling van het inclusief beleid op basis van agenda 22 heeft vooralsnog geen personele of financiële gevolgen. Indien dat wel het geval is zal daarover separaat geadviseerd worden.

Uitvoering/evaluatie

Communicatie/participatie

Communicatie over de voortgang van agenda 22 met de leden van de gemeenteraad is wenselijk gelet op het besluit van 11 december 2013 waarbij is ingestemd met het opstellen van een voortgangsrapportage.

Overleg gevoerd met

Intern:

Openbaar gebied Patrick Trines
Communicatie, Marianne Schreuders, Liset Spreuwenberg
Publiekszaken, Minke Weijers
Verkeer en vervoer, Rob van Ekeren

Extern:

Platform Gehandicapten Weert, Peter Theunissen, Peter van Akkerveken en Leon Bouwels

Bijlagen

Evaluatie Agenda 22 over de periode 2014-2015 en geactualiseerd programma 2016-2018
Notitie 'Agenda 22', leidraad voor inclusief beleid in Weert

AGENDA 22

Evaluatie acties 2014-2015 & Actieprogramma 2016-2018

Onderwerp	Doel	Aanpak	Uitvoerende partij	Voortgang	Actieprogramma 2016-2018
Communicatie intern 	Ambtenaren en bestuurders kennen Agenda 22 en handelen ernaar	Afdelingen en diensten houden bij hun beleid en de uitvoering rekening met mensen met een beperking. Dit is zichtbaar in de beleidstukken.	Bestuur, leidinggevenden en (beleid)ambtenaren	<p>De bekendheid van inclusief beleid/Agenda 22 is in de organisatie vooral bekend als het om de fysieke toegankelijkheid gaat.</p> <p>De toegankelijkheid van de balie bij publiekszaken is nog niet optimaal.</p> <p>Het vergroten van de bewustwording rondom inclusief beleid/agenda 22 daarentegen vraagt om voortdurende extra aandacht. Gemeenten die al langer met inclusief beleid werken bevestigen dit.</p>	<p>Huidige aanpak voortzetten.</p> <p>Publiekszaken heeft dit knelpunt opgepakt en zorgt in 2016 voor de benodigde aanpassingen.</p> <p><i>Nieuw:</i> De bewustwording over Agenda 22/inclusief beleid verder vergroten door aandacht te besteden aan geslaagde projecten en verspreid over 2016 en 2017 kleinschalige bijeenkomsten voor ambtenaren en bestuurders te organiseren.</p>
Communicatie extern 	Brieven, folders en formulieren zijn in begrijpelijke taal opgesteld.	De gemeente geeft een reële afspiegeling van de samenleving bij het gebruik van schriftelijke communicatie en beeldmateriaal en communiceert begrijpelijk.	Alle sectoren en afdelingen en in het bijzonder de afdeling communicatie	<p>Bij een reële afspiegeling van de samenleving en bij het gebruik van beeldmateriaal dienen ook mensen met een beperking afgebeeld worden. Dit gebeurt wel al bij de communicatie over de Wmo maar elders nog onvoldoende.</p> <p>Brieven, folders en formulieren worden steeds vaker in klare taal opgesteld waardoor zij beter te begrijpen zijn.</p>	<p><i>Nieuw:</i> Uitbreiden database met foto's van mensen met beperkingen en afdelingen hierover informeren zodat bij het gebruik van beeldmateriaal vaker ook mensen met beperkingen worden afgebeeld.</p> <p>Huidige aanpak voortzetten.</p>

<p>Communicatie extern</p> 	<p>De informatie op de website zo aanbieden dat iedereen deze eenvoudig kan vinden en gebruiken.</p>			<p>De website van de gemeente Weert bestaat uit diverse systemen en is nog niet optimaal toegankelijk voor mensen met beperkingen.</p>	<p><i>Nieuw:</i> Mogelijkheid onderzoeken om de toegankelijkheid van de website onder te brengen in het Masterplan Informatiearchitectuur.</p>
<p>Toetsing Bouwplannen</p> 	<p>Toegankelijkheid van voor algemeen gebruik bestemde gebouwen voor mensen met een beperking vergroten</p>	<p>Sector Ruimte - Vergunning Toezicht en Handhaving - Bouwen en milieu</p>	<p>- Toetsing vindt plaats op basis van het Bouwbesluit - Voortzetting van het structurele overleg met PGW - aanbevelingen uit dit overleg worden in de planbeoordeling opgenomen</p>	<p>Het overleg verloopt naar tevredenheid. Blijven investeren in dit overleg betaalt zich terug doordat bouwplannen achteraf niet gerepareerd hoeven te worden, zodat extra kosten kunnen worden vermeden.</p>	<p>Huidige aanpak voortzetten.</p>
<p>Nieuwe Bouwplannen</p> 	<p>Toegankelijkheid van voor algemeen gebruik bestemde gebouwen voor mensen met een beperking vergroten</p>	<p>Gemeente i.o.m. partners</p>	<p>- is de gemeente opdrachtgever dan de eisen m.b.t. toegankelijkheid die het Bouwbesluit te boven gaan opnemen in het Programma van eisen (geldt ook voor renovatie en uitbreiding)</p>	<p>Het overleg verloopt naar tevredenheid. De partners worden vanaf de tekentafel bij het overleg betrokken.</p>	<p>Huidige aanpak voortzetten.</p>
<p>Openbare ruimte</p> 	<p>De openbare ruimte biedt de gelegenheid om van de ene plek naar de andere te komen</p>	<p>Sector Ruimte - Ruimtelijk beleid - Openbaar gebied</p>	<p>- Er wordt een handboek toegankelijkheid van de openbare ruimte gemaakt - Bij onderhoud aan de openbare ruimte worden aanpassingen doorgevoerd t.g.v. de toegankelijkheid</p>	<p>Het PGW wordt hierbij betrokken punt van aandacht is dat het handboek nog niet gereed is. Dit overleg verloopt naar tevredenheid. Het PGW wordt betrokken bij aanpassingen die leiden tot het toegankelijk maken van de openbare ruimte.</p>	<p>Opstellen handboek toegankelijkheid openbare ruimte. Huidige aanpak voortzetten.</p>
	<p>-Binneninrichting Stadhuis</p>			<p>Het PGW is betrokken bij de binneninrichting van het Stadhuis. Aandachtspunt is de belijning voor mensen met een visuele beperking.</p>	<p>Realiseren belijning in het Stadhuis voor mensen met een visuele beperking.</p>

Verkeer en vervoer 		<p>Aanpassingen aan haltes zullen geleidelijk worden meegenomen wanneer werkzaamheden in de openbare ruimte worden uitgevoerd</p>	<p>Sector Ruimte - Openbaar gebied - Verkeer</p>	<p>Aanpassing van haltes wordt uitgevoerd tijdens werk in de openbare ruimte. Aangepast zijn: Ziekenhuis, NS-station, Overweertstraat, spoortunnel Maaseikerweg, haltes Maaseikerweg tussen Weert en Stramproy en de halte bij het WOZOCO Maaslandlaan.</p>	<p>Huidige aanpak voortzetten</p>
Sport 	<p>Mensen met een beperking kunnen hun vrije tijd prettig invullen en doen dat zoveel mogelijk samen met mensen zonder een beperking</p>	<p>- Toegankelijk algemeen aanbod - Informatievoorziening die past bij mensen met een beperking</p>	<p>Sector Inwoners - Onderwijs cultuur sport en welzijn</p>	<p>Bij het aanbod voor sportbesteding wordt in toenemende mate rekening gehouden met mensen met een beperking. Iedereen kan sporten (IKS) is een project dat zich richt op sporten voor mensen met een beperking. Om de brug tussen kwetsbare mensen en sport- en beweegaanbod verder te versterken is in 2016 een beweegmakelaar aangesteld.</p>	<p>Huidige aanpak voortzetten</p>
Vrije tijd 			<p>Sector Ruimte/ ruimtelijk beleid -Recreatie en Toerisme</p>	<p>Bij recreatieve voorzieningen wordt waar mogelijk rekening gehouden met mensen met een beperking. Zoals bijv. het Allemanspad in het IJzeren Man gebied, toegankelijke vissteigers en mogelijkheden in de Weeterbergen voor mensen die een nierdialyse moeten ondergaan. Andere vormen van vrijetijdsbesteding verdienen nog nadere aandacht.</p>	<p>Huidige aanpak voortzetten <i>Nieuw:</i> Platform Gehandicapten en klankbordgroep maken plan om verenigingen en overige aanbieders van vrijetijdsbesteding te informeren over agenda 22 met als doel een breder toegankelijk aanbod.</p>

AGENDA 22

Leidraad voor inclusief beleid in Weert

INHOUDSOPGAVE

1. AANLEIDING
2. AGENDA 22
 - wat is het
 - wat is het doel
3. DE INCLUSIEVE SAMENLEVING
 - inclusief beleid
 - voordelen inclusief beleid
 - voorwaarden voor inclusief beleid
4. WAT HEBBEN WE AL GEDAAN
 - startnotitie
 - werklunch
 - themabijeenkomst
 - werkgroep
 - speerpunten
5. SPEERPUNTEN IN DE AANLOOPFASE
6. ERVARINGEN IN DE AANLOOPFASE
7. PROGRAMMA 2014-2016
8. VOORTGANG

1. AANLEIDING

Besluiten van lokale overheden beïnvloeden het dagelijkse leven van mensen met een functiebeperking. Het is daarom belangrijk dat bij alle besluitvorming rekening wordt gehouden met de gevolgen ervan voor mensen met een functiebeperking.

In het coalitieprogramma voor de raadsperiode 2010-2014 "met tegenwind toch vooruit" wordt vermeld dat Weert "Agenda 22" actief oppakt. Agenda 22 is de uitwerking van een werkmethode voor gemeenten gebaseerd op de 22 Standaard Regels van de Verenigde Naties. Deze standaard regels zijn gericht op het bieden van gelijke kansen aan mensen met een beperking¹. Het werkmodel Agenda 22 is afgeleid van het VN verdrag en de huidige regering is voornemens dit verdrag te ratificeren waardoor het naar alle waarschijnlijkheid in 2015 van kracht wordt.

Agenda 22 gaat uit van een inclusieve samenleving, een samenleving waarbij geen onderscheid meer gemaakt wordt tussen mensen met- en mensen zonder beperkingen. Een samenleving waar iedereen van dezelfde voorzieningen en mogelijkheden gebruik kan maken en waarin iedereen mee kan doen.

Voorwaarde om zelf (mee) te kunnen doen, is bijvoorbeeld dat mensen zelfstandig kunnen wonen, zich kunnen verplaatsen, deel kunnen nemen aan het verenigingsleven, gebruik kunnen maken van openbare ruimten en gebouwen, toegang hebben tot informatie en zich veilig voelen in hun wijk zonder dat ze daar aparte ondersteuning bij nodig hebben.

Op het moment dat een burger niet mee kan doen in de maatschappij, dient de gemeente -samen met de burger- te kijken welke oplossingen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning Wmo ervoor kunnen zorgen dat iemand wel mee kan doen. De persoonlijke situatie van iemand is het uitgangspunt.

Dit uitgangspunt vindt aansluiting bij het project 'De Kanteling'. De Kanteling zet in op een verschuiving van het verstrekken van individuele voorzieningen naar het realiseren van oplossingen en ondersteuning in de collectieve sfeer. De kanteling stimuleert om waar mogelijk gebruik te maken van algemene voorzieningen bij het ondersteunen van burgers met een beperking. Zo kan één oplossing een grotere groep burgers helpen, bijvoorbeeld door het realiseren van drempelloze routes naar de stad. Hiervan profiteren niet alleen mensen die zijn aangewezen op een rollator of rolstoel maar ook bijvoorbeeld jonge gezinnen met kinderwagens.

Een inclusieve samenleving vraagt om inclusief beleid. Beleid dat tot stand komt door in een vroeg stadium al rekening te houden met mogelijke beperkingen die de omgeving veroorzaakt. Op deze manier kan voorkomen worden dat achteraf dure correcties of aanpassingen nodig zijn.

Om te komen tot een aanzet van inclusief beleid zijn in 2011 en 2012 activiteiten georganiseerd om Agenda 22 organisatiebreed onder de aandacht te brengen. De activiteiten om de bewustwording en beeldvorming in gang te zetten hebben geleid tot de nu voorliggende leidraad Agenda 22 met aanbevelingen voor een programma voor de komende drie jaren.

¹ Mensen met een beperking zijn mensen met een lichamelijke, zintuigelijke, verstandelijke, psychische, chronische en verborgen handicap

2. AGENDA 22

Wat is het

"Agenda 22" is een praktische methode voor belangenorganisaties om in de eigen leefomgeving gelijke rechten te bereiken. Naast een praktische methode voor belangenorganisaties vormt "Agenda 22" ook een concrete handleiding voor lokale overheden om tot het gewenste beleid te komen. Het is een transparant en praktisch werkmodel voor samenwerking van verschillende partijen, op voet van gelijkheid en met respect voor elkaars rollen, expertiseniveau's en verantwoordelijkheden.

Wat is het doel

Het doel van agenda 22 is:

- Gelijke rechten en kansen voor iedereen in een gemeente
- Samenwerking tussen burgers of hun belangenbehartigers, beleidsmakers en politici in een gemeente
- Samen gemeentelijk beleid maken voor iedereen
- Inclusief gemeentelijk beleid ontwikkelen, uitvoeren en evalueren

3. DE INCLUSIEVE SAMENLEVING

Onder het motto 'Mee(r) doen in Weert' werkt de gemeente Weert al geruime tijd aan een inclusieve samenleving, een samenleving die algemeen toegankelijk is. In een inclusieve samenleving kan iedere burger, met of zonder beperking, volwaardig meedoen. Volwaardig meedoen betekent participeren in én bijdragen aan de maatschappij. Om dit te bereiken is inclusief beleid en inclusief denken nodig. Agenda 22 is daarbij een extra stimulans en hulpmiddel.

Weert als inclusieve stad richt zich op de toegankelijkheid voor burgers en bezoekers. Hierbij gaat het niet alleen om de fysieke toegankelijkheid, maar ook om de toegankelijkheid van informatie, begrijpelijke communicatie en respectvolle bejegening. Het uiteindelijke doel is ervoor te zorgen dat burgers, met en zonder beperkingen op een gelijkwaardige manier kunnen meedoen aan de samenleving.

Een op de zes Nederlanders is in meer of mindere mate chronisch ziek of gehandicapt² Omgerekend zijn dit voor Weert zo'n 7000 inwoners. Velen van hen zijn maatschappelijk en economisch minder actief dan ze willen en kunnen zijn. Als de samenleving onvoldoende rekening met hen houdt dan zijn dat gemiste kansen. Als we bij het algemene beleid rekening houden met mensen met een beperking zullen meer mensen aan het arbeidsproces deelnemen, een opleiding voltooien, zelf in staat zijn hun formulieren in te vullen en administratie bij te houden. Meer mensen zullen sociale verbanden aangaan en minder mensen zullen een beroep doen op allerlei voorzieningen.

Inclusief beleid

Inclusief beleid of algemene toegankelijkheid heeft als doel dat iedereen in staat is om zelf (mee) te doen. Het resultaat van dat inclusieve beleid is dat ook algemene voorzieningen beschikbaar zijn voor mensen met een beperking.

Het doel van inclusief beleid is om algemene voorzieningen (bijvoorbeeld bushaltes, bibliotheek, sporthal, speeltuin en kermis) in de gemeente zoveel mogelijk toegankelijk te maken. Hier hebben dan de burgers met en de burger zonder een beperking profijt van.

Een kenmerk van inclusief beleid is dat er in de ontwikkeling en uitvoering van gemeentelijk beleid vooraf rekening wordt gehouden met de effecten van het beleid op de zelfredzaamheid en participatie van alle burgers, met en zonder beperkingen.

² Bron; cg-raad / startnotitie PGW

Voordelen van inclusief beleid

Als de algemene voorzieningen in Weert goed geregeld zijn, betekent dit dat mensen met een beperking (zowel inwoners als bezoekers) minder belemmeringen ondervinden in hun zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. In de eerste plaats omdat dit zeer wenselijk is voor de mensen met een beperking zelf.

Investeren in inclusieve algemene voorzieningen kan ook besparingen geven voor de gemeente Weert. Doordat inwoners met een beperking, of ouderen minder belemmeringen ondervinden, hoeft de gemeente hen minder vaak of in mindere mate te compenseren met Wmo-voorzieningen.

Door vooraf rekening te houden met de belangen en de behoeften van mensen kunnen deze zoveel mogelijk worden meegenomen in het ontwerp van algemene voorzieningen. Vooraf nadenken over beleid voor iedereen scheelt kosten en tijd. Op een traditionele manier beleid maken is vaak niet voldoende en zorgt voor (onbedoelde) uitsluiting van mensen met beperkingen. Vaak zijn dan aanvullende plannen nodig om de ongelijkheid te herstellen en dat brengt dan extra kosten met zich mee.

Voorwaarden voor inclusief beleid

Om te komen tot integraal en inclusief beleid voor mensen met een beperking zijn er aan een aantal randvoorwaarden;

- **Een positieve opstelling** op politiek, bestuurlijk en ambtelijk niveau, waarbij de meerwaarde onderkend wordt van een effectieve, efficiënte en doelmatige advisering vanuit het perspectief van mensen met een functiebeperking
- **Bewustwording** bij de beleidsmakers van de effecten van beleid op het dagelijkse leven van mensen met een functiebeperking
- **Erkenning** door de beleidsmedewerkers van de gemeente van de waardevolle inhoudelijke bijdrage van mensen met een functiebeperking voor de ontwikkeling; uitvoering en bijstelling van beleid
- **Inzicht** dat Agenda 22 van invloed is op **alle** gemeentelijke beleidsterreinen en niet alleen op het terrein van zorg en welzijn
- **Bereidheid** van de beleidsmedewerkers om voorafgaand aan het ontwikkelen van beleid zich te laten adviseren (door mensen met een beperking) over de gevolgen van het voorgenomen beleid voor mensen met een beperking.

4. WAT HEBBEN WE AL GEDAAN

Startnotitie Platform Gehandicapten Weert

Het Platform Gehandicapten Weert (PGW) heeft in 2011 de startnotitie 'Een gemeente waar iedereen kan deelnemen' opgesteld. Deze startnotitie is naast het coalitieakkoord mede de aanzet geweest om in 2011 een werklunch rondom 'Beeldvorming en bewustwording' te organiseren. In de startnotitie laat het platform zien dat veel speciale regelingen niet meer nodig zijn als de gemeente in haar beleid vanaf het begin rekening houdt met mensen met een functiebeperking en chronisch zieken. Gelijke kansen voor alle mensen bereik je alleen door inclusief beleid te ontwikkelen en dit beleid actief uit te voeren. Regelmatig overleg met een vertegenwoordiging uit de doelgroep kan daaraan bijdragen.

Werklunch Agenda 22

In november 2011 werd de eerste werklunch "Beeldvorming en bewustwording" georganiseerd. Deze werklunch had een algemeen karakter. Het doel was om gemeenteambtenaren, college- en raadsleden en belangenbehartigers van mensen met een beperking te voorzien van algemene informatie rond de inclusieve samenleving en het werkmodel Agenda 22 en het bewustwordingsproces te stimuleren. Tijdens de werklunch hebben de deelnemers gebruik gemaakt van een ervaringsparcours waarin zij kennis maakten met toegankelijkheidsproblemen waar mensen met een beperking mee geconfronteerd worden als zij willen deelnemen aan de samenleving.

Zo was er bijvoorbeeld een interactieve game waarbij je als rolstoelgebruiker het dichtstbijzijnde toilet moest zoeken; was er een doorlopende power point presentatie waarbij allerlei "obstakels" in Weert werden getoond; kon je aan den lijve ervaren hoe het is om in een rolstoel te zitten en een hellingbaan te moeten nemen en wat het betekent om als slechtiende je weg te moeten vinden.

Conclusie van deze interactieve werklunch is dat de medewerkers bij het formuleren van beleid, het ontwikkelen van ideeën, het uitvoeren van plannen en het plannen van afspraken zich onvoldoende realiseren dat we dat ook doen voor mensen met een beperking. We staan er niet of onvoldoende bij stil. Als we ons niet bewust zijn van de belemmeringen die mensen met beperkingen dagelijks ervaren gaan we door met wat ons voor ogen staat. De centrale vraag is dan ook hoe kunnen we bereiken dat er in het denken, handelen en het maken van (beleids)plannen ook aandacht is voor mensen met een beperking ?

Themabijeenkomst Inclusief beleid

Om deze vraag te beantwoorden werd een verdiepingsslag gemaakt in de vorm van een themabijeenkomst die in december 2012 werd georganiseerd. In deze themabijeenkomst werd een koppeling gemaakt tussen inclusief beleid en verschillende gemeentelijke beleidsterreinen. Een groep medewerkers uit verschillende onderdelen van de organisatie nam deel aan deze bijeenkomst. Na een plenaire inleiding over de inclusieve samenleving en inclusief beleid zijn de deelnemers vervolgens in gesprek gegaan met ervaringsexperts. Daarbij werden de randvoorwaarden verkend die nodig zijn om inclusief beleid in de eigen werkpraktijk toe te passen.

De conclusie van deze themabijeenkomst is dat de beleidsmakers nog onvoldoende gebruik maken van de inbreng van ervaringsdeskundigen door hen actief te betrekken bij planvorming en realisatie van gebouwen, de inrichting van de openbare ruimte, het afgeven van vergunningen voor evenementen en het verbeteren van de website en andere communicatievormen van de gemeente. Een praktische werkwijze om vooraf in het proces inzicht te krijgen in de belemmeringen die mensen met een beperking (kunnen) ervaren. Door ervaringsdeskundigen te raadplegen bij de totstandkoming van plannen wordt bereikt dat de aandacht voor mensen met een beperking is gewaarborgd. Tijdens de themabijeenkomst bleek ook dat de belangenbehartiging voor mensen met verstandelijke beperkingen en (langdurige) psychische beperkingen nog onvoldoende belicht is.

Werkgroep Agenda 22

Na de startnotitie van het Platform Gehandicaptten, de werklunch "beeldvorming en bewustwording" en de themabijeenkomst "Inclusief beleid" heeft de werkgroep "Agenda 22"³ (werkgroep Inclusief beleid) op basis van het voortraject gekeken welke aanpak de meeste kans van slagen heeft en welke speerpunten zij voorstelt om direct op te pakken. Dit heeft ertoe geleid dat de volgende speerpunten -als proef en in aanloop naar deze leidraad- zijn geselecteerd.

5. SPEERPUNTEN IN DE AANLOOPFASE

1a. Nieuwbouw stadhuis

Hoe toegankelijk, bruikbaar en bereikbaar is het nieuwe stadskantoor van de gemeente Weert?
Doel: een zo optimaal mogelijk toegankelijk nieuw stadhuis

De bouw van het nieuwe stadhuis vorderde in 2012/2013 gestaag, wat de reden was dat nog voordat het plan van aanpak voor inclusief beleid is voorgelegd, actie is ondernomen het nieuwe stadhuis zo toegankelijk als mogelijk te maken. Hiervoor heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de architect, de verantwoordelijk ambtenaar en twee leden van het Platform Gehandicaptten Weert. In dit gesprek is de toegankelijkheid van het gebouw in de volle breedte besproken en heeft het Platform een aantal aanbevelingen gedaan waardoor de toegankelijkheid van het gebouw nog beter wordt. De aanbevelingen zijn schriftelijk vastgelegd en voorgelegd aan het gemeentebestuur.

1b Inrichting openbare ruimte

Voor de inrichting van de openbare ruimte rondom het stadhuis is vervolgens ook een afspraak gemaakt tussen de verantwoordelijk beleidsambtenaar en wederom twee leden van het Platform Gehandicaptten. Ook deze afspraak heeft geleid tot een aantal aanbevelingen.

³ Deelnemers werkgroep: twee leden van het PGW, een afvaardiging van Versterking Clientenpositie (VCP) en de coördinator Agenda 22 van de gemeente Weert

1.c Binneninrichting

Over de toegankelijkheid van de inrichting van het nieuwe stadhuis is eveneens een afspraak met het Platform Gehandicapten Weert gemaakt.

2. Gemeentelijke communicatie

Hoe toegankelijk is de informatieverstrekking vanuit de gemeente Weert aan haar burgers met als doel een drempelvrije gemeentelijke website.

Websites van overheden moeten op 1 januari 2015 volledig voldoen aan de webrichtlijnen. In deze webrichtlijnen staat beschreven dat websites voor iedereen toegankelijk moeten zijn. Ook voor bezoekers die slechtziend, blind of doof zijn, of bijvoorbeeld kleurenblind of dyslectisch. Maar ook mensen die niet zo vaardig zijn op het internet en mensen die minder goed Nederlands spreken zijn gebaat bij een toegankelijke website.

De gemeente Weert streeft ernaar dat de website per 1 januari 2015 volledig voldoet aan de toegankelijkheidseisen volgens de webrichtlijnen. Dat is nu nog niet helemaal het geval. Zo zijn de audioverslagen van raads- en commissievergaderingen nog niet ondertiteld en dus voor mensen met een gehoorbeperking niet toegankelijk. Hetzelfde geldt voor You-tube video's die op de gemeentelijke website staan. De gemeente werkt doorlopend aan haar website om de toegankelijkheid te verbeteren.

6. Ervaringen in de aanloopfase

Het raadplegen van ervaringsdeskundigen tijdens het proces wordt als positief en zinvol ervaren. De ambitie is dat op termijn alle ambtenaren Agenda 22 kennen en er naar handelen.

De aanpak van de speerpunten 'Nieuwbouw Stadhuis' en 'Communicatie' leert ons dat er wederzijds voordeel te behalen valt als gebruik gemaakt wordt van de inbreng van ervaringsdeskundigen. Wil de gemeente Weert "inclusief beleid" breed implementeren binnen de organisatie, dan dient bestuurlijk en ambtelijk de meerwaarde onderkend te worden van de advisering vanuit het perspectief van mensen met een beperking. Tevens dient erkend te worden dat inclusief beleid van invloed is op alle beleidsterreinen en niet alleen op het terrein van welzijn en zorg. Behalve voor de beleidsadviseurs op de onderscheiden terreinen, is hierbij een belangrijke taak weggelegd voor de afdelingshoofden, zij zullen er op moeten toezien dat het betrekken van ervaringsdeskundigen bij het opstellen van (beleids)plannen wordt nagekomen, zodat het vanzelfsprekend wordt om rekening te houden met mensen met en beperking.

7. PROGRAMMA 2014-2016

Onderwerp	Doel	Aanpak	Uitvoerende partij
Communicatie intern	Ambtenaren en bestuurders kennen Agenda 22 en handelen ernaar	Afdelingen en diensten houden bij hun beleid en de uitvoering rekening met mensen met een beperking. Dit is zichtbaar in de beleidstukken.	Bestuur, leidinggevenden en (beleid) ambtenaren
Communicatie extern	Brieven, folders en formulieren zijn in begrijpelijke taal opgesteld. De informatie op de website zo aanbieden dat iedereen deze eenvoudig kan vinden en gebruiken	De gemeente geeft een reële afspiegeling van de samenleving bij het gebruik van schriftelijke communicatie en beeldmateriaal en communiceert begrijpelijk	Alle Sectoren en afdelingen en in het bijzonder de afdeling Communicatie
Toetsing Bouwplannen	Toegankelijkheid van voor algemeen gebruik bestemde gebouwen voor mensen met een beperking vergroten	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing vindt plaats op basis van het Bouwbesluit⁴ - Voortzetten van het structurele overleg met PGW⁵ - aanbevelingen uit dit overleg worden in de planbeoordeling opgenomen⁶ 	Sector Ruimte - Vergunning Toezicht en Handhaving - Bouwen en milieu
Nieuwe Bouwplannen	Toegankelijkheid van voor algemeen gebruik bestemde gebouwen voor mensen met een beperking vergroten	- is de gemeente opdrachtgever dan de eisen mbt toegankelijkheid die het Bouwbesluit te boven gaan opnemen in het Programma van eisen (geldt ook voor renovatie en uitbreiding)	Gemeente i.o.m partners
Openbare ruimte	De openbare ruimte biedt de gelegenheid om van de ene plek naar de andere te komen	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt een handboek toegankelijkheid van de openbare ruimte gemaakt - het PGW wordt hierbij betrokken - Bij onderhoud aan de openbare ruimte worden aanpassingen doorgevoerd t.g.v. de toegankelijkheid 	Sector Ruimte - Openbaar gebied
Verkeer en vervoer	Deelname aan het verkeer en het openbaar vervoer door het aanpassen van bushaltes	Aanpassingen aan haltes zullen geleidelijk worden meegenomen wanneer werkzaamheden in de openbare ruimte worden uitgevoerd	Sector Ruimte - Openbaar gebied - Verkeer
Sport en vrije tijd	Mensen met een beperking kunnen hun vrije tijd prettig invullen en doen dat zoveel mogelijk samen met mensen zonder een beperking	<ul style="list-style-type: none"> - Toegankelijk algemeen aanbod - Informatievoorziening die past bij mensen met een beperking 	Sector Inwoners - Onderwijs cultuur sport en welzijn Sector Ruimte -Recreatie en Toerisme

Over het monitoren van de voortgang (het meten van resultaten) van bovenstaand programma worden in de klankbordgroep concrete afspraken gemaakt (zie hoofdstuk 8).

⁴ Wordt voldaan aan het Bouwbesluit dan zal de gemeente vergunning moeten verlenen. Wat niet in het Bouwbesluit is opgenomen kan de gemeente niet afdwingen.

⁵ PGW, Platform Gehandicapten Weert

⁶ Er vindt geen uitputtende opsomming plaats

8. VOORTGANG

Agenda 22 begint vorm te krijgen in Weert. Dat is zichtbaar aan de hand van de activiteiten die in de aanloopfase naar deze notitie al zijn opgepakt en uitgevoerd en aan het programma voor de verdere periode 2014-2016. Van een vanzelfsprekende verankering in de bestaande werkzaamheden binnen de gemeentelijke organisatie is echter nog geen sprake. De ervaringen tot nu toe zijn echter positief.

In het regeerakkoord 'Bruggen slaan' van dit kabinet is de afspraak vastgelegd dat Nederland het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap zal ratificeren. Met deze afspraak wil het kabinet een verdere impuls geven aan de inclusieve samenleving.

Met deze leidraad wordt een aanzet gemaakt om te komen tot een inclusieve samenleving.

Het is dan ook van belang dat regelmatig aandacht wordt besteed aan Agenda 22 en dat het programma 2014-2016 al werkendeweg verder concreet wordt gemaakt.

Klankbordgroep

Uit het programma 2014-2016 blijkt dat er op een aantal onderdelen van de organisatie al aandacht is voor met mensen met een beperking. Het is echter wenselijk dit de komende tijd verder uit te bouwen. Alleen door regelmatig aandacht voor mensen met beperkingen te vragen en bij het opstellen of aanpassen van beleid rekening te houden met hun inbreng kan inclusief beleid op termijn vanzelfsprekend worden.

Om dit te kunnen realiseren en om de voorgenomen acties uit het programma 2014-2016 te bewaken en waar mogelijk uit te breiden wordt voorgesteld een klankbordgroep in te stellen bestaande uit een afvaardiging uit het Platform Gehandicapten Weert (PGW) en een afvaardiging van een aantal afdelingen waarmee in een eerder stadium overleg is gevoerd over de leidraad en het uitvoeringsprogramma.

Dat zijn:

- Sector Ruimte / Vergunning, Toezicht en Handhaving / Openbaar gebied/ Verkeer en vervoer
- Concern staf / Communicatie
- Sector Inwoners/ Onderwijs sport, cultuur en welzijn / Werk Inkomen en Zorg

Indien nodig worden op ad hoc basis medewerkers aan de klankbordgroep toegevoegd.

Tijdsinvestering

De klankbordgroep komt in principe 2x per jaar bij elkaar, een keer in het voorjaar en een keer in het najaar. De organisatie van de klankbordbijeenkomsten ligt bij de coördinator van Agenda 22.

Aanpak

Vooraf

- Benoemen van (nieuwe) speerpunten via een dynamische agenda

Achteraf

- Gezamenlijke check van b&w adviezen op toepassing van "inclusief beleid" (afspreken hoe dat te organiseren)
- In de bijeenkomsten benoemen hoe e.e.a. verloopt, via een daarvoor op te stellen format (coördinator Agenda 22)
- De gegevens uit het format vormen de basis voor de voortgangsrapportage. In de 2^e helft van 2015 zal deze tussentijdse evaluatie plaatsvinden met aanbevelingen voor een nieuwe beleidsperiode (coördinator Agenda 22)

Evaluatie

Het monitoren van de resultaten is een middel om op de langere termijn te zien of we erin slagen ons de werkmethode van Agenda 22 eigen te maken. In de tweede helft van 2015 zal daarom tussentijds geëvalueerd worden.